

Den filmande lantbrevbäraren

John Nilssons ögon börjar att lysa när han plockar fram sina minnen från möten med människor han lärde känna under sin tid som lantbrevbärare.

- Alla är vi ju original för det finns inte två människor som liknar varandra precis, men jag har alltid varit intresserad av udda människor. Personer som lever tillbakadraget och ofta inte ställer några krav alls på livet.

John i Djuramåla, utanför Tingsryd, har dokumenterat många människor han har mött på sin dagliga poststräcka, som omfattade 10 mil, både på kort och på film. Hermann i Torsatorpet var en av dem. Han räknas till kanske den siste dagsverkstorpåre i Sverige som betalade sitt torp, 2 tunnland mark och sina 2 kor med 78 dagsverken i stället för pengar. Enligt John avskaffades torpsystemet 1944, men Hermann fortsatte tills 1954 och fick då torpet överskrivet.

Alma på Lindholmen var en annan person som väckte Johns intresse. I boken "Till minnet av dem" av John Nilsson och Hans Billman ges ett målande intryck. "Min film börjar med denna slingrande väg ner till torpet Lindholmen. En bonde med sin lilla gummihjulskärra drar mjölkflaskorna till mjölkbordet vid vägen. Det är historia idag. Så öppnar sig skogen och man är framme vid Lindholmen. Ett litet vackert stenparti i hagen invid uthusen möter oss, en ögonfröjd för den som går här mellan höns hus och vedbod. Människan lever inte av bröd allenast. På vedbacken står den gamla, väl använda sågbocken och skvallrar om att här eldar man med ved. Där ute står också tvättgrytan. Alma håller på med byken på gammalt vis. Jag vänder kameran mot hönsgården med kacklande, välmående hönor med svällande kammar."

Intresset för fotograferingen började 1936 då John Nilsson fick sin första lådkamera till sin konfirmation. Fram tills idag har han fått ihop ca 100.000 negativ och 11 mil film. När han köpte sig en bälgkamera 1944 fick han ta emot många beställningar eftersom det var mycket ovanligt att någon hade en kamera överhuvudtaget. 1948 började han att filma med sin Siemens Kassett och fick då ladda upp sina filmrullar själv. Särskilt hantverksyrken blev filmobjekt ; t.ex. en träskomakare från Hunnamåla eller den i trakten kände fiolbyggaren Axel Sjölander.

John Nilsson forts.

Det är inte alltid lätt att filma människor. En del är inte vana vid någon kontakt alls. John beskriver det i sin bok: "Det fanns också på min linje människor som var skygga, som inte kom sig för, som nästan aldrig lämnade sin stuga. Det var gamlingar som tiden gått förbi, som trampade i invanda stigar, rädda för det nya och ofta mycket rädda för den dag när de inte längre skulle kunna klara sig själva, utan måste bli omhändertagna." Ibland kunde brevbäraren t.o.m. bli bemött med avvisande kommentarer och en järnstång i handen, men John gav bara inte upp och lyckades till slut att skapa en vänskaplig kontakt till många.

Men John Nilsson var också med som rådgivare till inspelningen av "Glasblåsarens barn" i vilken bl.a. Stellan Skarsgård och Pernilla August medverkade. Han letade upp gölen Blankan, hittade en gammal torvbetäckt stuga och passande filmlandskap. Hans senaste filmobjekt var Tingsrydsmarknaden nu i år. I Tingsryd ställer också kommunen ett arkiv på 2 x 2 meter till förfogande, för det är viktigt att filmerna och negativen bevaras under speciella klimatiska förhållanden så att de inte förstörs.

John Nilssons hobby blev mer och mer professionaliserat med tiden. Hans filmer har visats på TV ett par gånger. En vacker dag kom någon förbi och ville ta med John till Stockholm.

- Men jag frågade hur det ska gå. Jag kanske ramlar ner med planet. Vid närmare eftertanke bestämde vi oss för att åka eftersom vi har en kusin i Stockholm som vi ju då också kunde hälsa på. Väl framkommen kom jag in i en studio med 405 strålkastare och jag satte mig ner och pratade lite med han som var ansvarig. Till slut frågade jag, när de skulle börja filma, och då svarade han att det redan var klart. Jag som inte visste om någonting alls.

För familjen blev det en komplettering till vardagen att kunna vara med på filmarens många visningar i hela Sydsverige, men det kunde säkert också innebära lite avkall när en familjemedlem, så pass intensivt, ägnade sig åt sitt stora intresse. John själv fick öva sig i tålmod, särskilt när han skulle filma djur. Men alltid med kameran i högsta beredskap finner han många fina tillfällen att hålla fast på rullarna. Alla möten med olika personligheter och den intensiva kontakten med bygden både under filminspelningarna och visningarna är mycket berikande. Alla de timmarna den filmande brevbäraren tillbringade bakom kameran och i hans egna lilla rum på andra våningen i huset, som är fullt av film- och fotomaterial, kommer att vara av betydelse även för framtiden.

BC

Foton: John Nilsson

Hur Du nu har lyckats med att göra detta foto John?

Red. anm.